

ANA I OTTO RAFFAI - GOVOR ZAHVALE

„Nemam političku analizu otpora, koja bi garantirala da imamo pravo nadati se.

Trebamo računati s najgorim. Za jedno razdoblje. Ali iz tradicije, na koju se pozivaju, oni koji se bore i trpe u El Salvadoru, ja znam: teror nema zadnju riječ.“
(Dorothee Sölle)

Drage prijateljice i dragi prijatelji,

Hvala što smo ovdje, i hvala što smo dobitnici ovogodišnje mirovne nagrade Kruno Sukić. Započet ću opisom trenutka kada nas je Katarina Kruhonja prošli tjedan nazvala i obavijestila da je odbor za nagradu Kruno Sukić odlučio dodijeliti ovo priznanje Ottu i meni. Jedna od prvih asocijacija je bila : Eto Kruno će nam doći u goste. Prije no što objasnimo na čemu vam zahvaljujemo, posvetili bismo koji trenutak Kruni. Da se u duhu podružimo s njim. U tradiciji kojoj pripadam Kruno nije onaj koga nema, on je onaj s kojim smo povezani.. On je onaj koji se povremeno pojavljuje. Tako razumijemo i ovo priznanje koje nosi njegovo ime. Kruno se ponovno pojavljuje u našim mislima i utječe na naše vrijeme sada, pa zato kažemo da se družimo. Osjećamo finoču, toplinu, razumijevanje i po njima prepoznajemo da je Kruno blizu. Sjećanjem putujemo u 1997. kada smo zajedno vodili radionicu na Danima mira. Veže nas s Krunom vizija prigovarača savjeti koji na drugi način služe zajednici, a da se ne moraju odati militarističkim ucjenama. Vidimo ga kako sa smiješkom pod brčićima onako suhonjav sluša, klima glavom, kratkim rečenicama dodaje svoju misao. Cijelim svojim bićem pokazuje ono što zagovara: da se zalažemo za ljudе na drugi način – nenasiljem. Ista duhovnost i filozofija povezuju nas sa suradnicama i suradnicima Centra za mir Osijek koje prepoznajemo kao svoju „rođbinu po nenasilju“.

Što to radimo da nam je potrebna, a potrebna nam je, vaša podrška? Jer ovo priznanje razumijemo kao podršku, kao vjetar u leđa na putovima i kaldrmama koji su pred nama. Treba nam da ne zaboravimo što nas nosi u zalaganju za nenasilje. Poslužit ću se riječima Dorothee Sölle, njemačke teologinje oslobođenja : „Nemam političku analizu otpora, koja bi garantirala da imamo pravo nadati se. Trebamo računati s najgorim. Za jedno razdoblje. Ali iz tradicije, na koju se pozivaju, oni koji se bore i trpe u El Salvadoru, ja znam: teror nema zadnju riječ.“ Upravo zato što duboko vjerujemo, da nasilje nema zadnju riječ, radimo to što radimo. No svakodnevnička je neumoljiva, kao da sve radi za zaborav onoga što nam je važno. U moru malih i malo većih aktivnosti teško je ustrajati. Da ne sustanemo, trebamo podršku. Danas smo je od vas dobili. I na tome vam hvala. Većina našeg mirovnog djelovanja vezana je uz odnose s ljudima, našim sudionicama i sudionicima, mentoriranim grupama od mirovnih aktivista do svećeničkih kandidata, časnih sestara i imama. Nerijetko čujemo kako je s ljudima najteže raditi. Prepostavljamo da ima razloga za takav sud. No nema razloga sudeći prema našem iskustvu s treninga. Možda je riječ o „magiji kružne komunikacije“, kako se izrazio jedan naš sudionik. Možda o pozornosti koju na poseban način pridajemo jedni drugima i svojim odnosima, a što sebi ne priuštimo inače. Doživljavamo svoj rad kao privilegiju jer u radu s ljudima uživamo i divimo im se. Uživamo jer imamo priliku promatrati ih i primijetiti na drugi, nov način. Divimo se njihovom potencijalu za izgradnju mira, snazi i kreativnosti koje brda mogu pomicati. Vaše priznanje tumačimo kao podršku upravo ovakvog stava divljenja i uživanja u odnosima s ljudima s kojima radimo. Koji će biti točno rezultati našeg djelovanja, zapravo ne znamo. No svjesni smo kako utječemo navodeći na put nenasilja. Svjesni smo kako doprinosimo izgradnji suživota koji će biti ispunjen međusobnom solidarnošću i podrškom. Vaše priznanje razumijemo kao poticaj da njegujemo poštovanje prema svakoj osobi koja jedino daje legitimitet našem djelovanju u društvu. Da se ne izgubimo u neredu, koji je konstitutivan mirovnom aktivizmu, da nas ne kontaminira kapitalistički vonj projektnih prijedloga, niti obeshrabre birokratske pretenzije organiziranog kontroliranja civilnog društva Da se sjetimo: nasilje nema zadnju riječ.

U mirovnom radu nas pokreće odgovornost kršćana koji iz izvora vjere crpe snagu za angažman. Kao saveznike smo našli druge ljudе s kojima dijelimo viziju i vrijednosti ljudskih prava, nenasilja, izgradnje mira. Učimo od svojih saveznika i trudimo se svjedočiti o svom putu. Doživljavamo se kao hodočasnici na ovom svijetu i trudimo se da put kojim idemo, ili način na koji djelujemo bude nenasilan. Kao vjernici prepoznajemo u vrijednostima mira i nenasilja sržne sadržaje kršćanstva. Sasvim smo sigurni kako je u središtu onoga u što vjerujemo poticaj na življenje mira koji će sobom nositi sukobe. Nenasilje nije ni fino ni bezazleno. Ono je glasno kada se pobuni protiv nepravde, ono je suočavanje i otvaranje sukoba jer se sukobi mogu transformirati na drugačiji način od onoga koji je poznat iz dosadašnjih iskustava kojih se bojimo. Kao vjernici znamo da smo u sukobima pozvani tražiti pomirenje, truditi se oko oprštanja, izgradnje povjerenja.

No u našem kraju nismo u tom prepoznavanju većina. Još nismo većina. Koliko god srcem dajemo sve da vjernici osvijeste svoj mirovni identitet, vidljivi, mjerljivi rezultati nisu ogromni. Koliko god nemamo dvojbe kako su upravo oprost i pomirenje u srcu svetopisamske poruke u najdragocjeniji sadržaj naše vjere, katkada doimamo kao oni koji se bore s vjetrenjačama. Sanjamo pokret vjernika za mir. Onih koji će se prepoznavati upravo po pozivu da nenasilno djeluju za mir i pomirenje. Koliko smo još na početku pokreta vjernici za mir govore mnogi zadaci koji stoje pred nama u izgradnji mira, dokidanju nasiла i zaštiti ljudskih prava u društвima naše regije u kojima većina građana sebe naziva vjernicima. Kao kap u moru su pojedinci kojima na srcu leži povezivanje vjere i izgradnje mira.

Mirovnu nagradu Kruno Sukić razumijemo kao vaše podsjećanje da bez obzira na prepreke vizija vjere koja je pogonsko gorivo za nenasilno djelovanje i izgradnju mira. Ako ima smisla, onda kultura miroljubivog suživota ima šanse sve dok ustrajno, korak po korak, na duge staze radimo na ostvarenju svoje vizije u našim sadašnjostima. ipak živimo paradoks stvarnosti u kojoj se katkada doimamo kao oni koji se bore s vjetrenjačama. Sanjamo pokret vjernika za mir. Onih koji će se prepoznavati upravo po pozivu da nenasilno djeluju za mir i pomirenje. Koliko smo još na početku pokreta vjernici za mir govore mnogi zadaci koji stoje pred nama u izgradnji mira, dokidanju nasiла i zaštiti ljudskih prava u društвima naše regije u kojima većina građana sebe naziva vjernicima. Kao kap u moru su pojedinci kojima na srcu leži povezivanje vjere i izgradnje mira.

Mirovnu nagradu Kruno Sukić razumijemo kao vaše podsjećanje da bez obzira na prepreke vizija vjere koja je pogonsko gorivo za nenasilno djelovanje i izgradnju mira. Ako ima smisla, onda kultura miroljubivog suživota ima šanse sve dok ustrajno, korak po korak, na duge staze radimo na ostvarenju svoje vizije u našim sadašnjostima.